

Förklaring till kartor
ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025
Härnösands kommun

©Lantmäteriet

**Härnösands
kommun**

Innehållsförteckning

Riksintresse karta 6.....	3
Kulturvärden karta 13 A, B	10
Naturvård karta 15	15

Bilagan ska fungera som ett stöd till kartorna i översiktsplanen. De beteckningar som finns i kartorna förklaras och områdena beskrivs kortfattat.

Riksintressen karta 6

Att ett område är av riksintresse markerar att det är av nationell betydelse. I ett område av riksintresse får områdets värde eller betydelse inte påtagligt skadas. Beskrivningarna för respektive riksintresseområde är hämtade från ansvarig myndighet. Kommunen ska verka för att riksintressets värden inte skadas. Redovisning av riksintressen i kommunen förekommer även i andra kartor.

Nr	RIKSINTRESSE	Kort beskrivning
	NATURA 2000 4 kap 8 § MB	
R1	Raviner vid Latmansmon	<p>Raviner vid Latmansmon hyser en värdefull population av sötgräs. Syftet är att bevara och återställa arten.</p> <p>Potentiella hot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ovarsamt skogsbruk och annan exploatering - Livsmiljön blir för skuggig på grund av igenväxning av gran - Risk för negativa genetiska effekter på grund av små isolerade delpopulationer. <p>Det främsta syftet med området är att det ska utvecklas under naturliga förhållanden och processer. Det kan dock om så krävs bli aktuellt med plockhuggning av gran om skogen blir för tät, så att inte växtmiljön för sötgräs försämras.</p> <p>Länk</p>
R2	Smitingen - Härnöklubb	<p>Ett mosaikartat skogs- och bergsområde med havsklippor mot öppet hav. Syftet är att bevara och återställa naturtypen Vegetationsklädda havsklippor.</p> <p>Potentiella hot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Markexploatering som t.ex. anläggning av bilväg - Markavvattnade åtgärder liksom dämning som kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt - Oljeutsläpp - Slitage från friluftsliv - Exploatering, bebyggelse, bryggor <p>Området är skyddat som naturreservat. Området lämnas i stort sett för fri utveckling där naturliga processer får råda, undantaget löpande åtgärder för att underlätta för besökare och minimera skadorna av det rörliga friluftslivet.</p> <p>Länk</p>

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

R3	Vägsjöknösen	<p>Kalkrikt naturskogsområde med lövbränna, barnaturskog, sumpskog, hällmarkstallskog, myr och ett örtrikt bäckdråg. Det främsta syftet är att bevara och gynna naturtypen Västlig taiga.</p> <p>Potentiella hot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Produktionsinriktat skogsbruk - Verksamheter som påverkar hydrologin inom eller i nära anslutning, tex grävning och utökning av befintliga vägar. - Markavvattnade åtgärder liksom dämning som kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt <p>Området skyddas som naturreservat. Skötselåtgärder som plockhuggning och ringbarkning av gran och stängsling för att undkomma vilbete kan förekomma. I övrigt fri utveckling under naturligt rådande processer.</p> <p>Länk</p>
R4	Vänta litets grund	<p>Vänta litets grund är länets enda utsjöbank och skiljer sig från övriga utsjögrund i Bottniska viken genom sin rika förekomst av blåmusslor. Grundet hyser även stort värde som lekplats för strömming. Viktiga funktioner och strukturer bibehålls och förutsättningarna för blåmussla och områdets betydelse för fisk ska bevaras.</p> <p>Potentiella hot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Muddring - Sprängning - Fiske med redskap som skadar bottenarna - Sandsugning - Vindkraftverk - Utsläpp av kemikalier och olja - Övergödning <p>Inga aktiva skötselåtgärder ska vidtas.</p> <p>Länk</p>

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

	TOTALFÖRSVARET 3 kap 9 § MB	
R5	Härnös skjutfält	Mark- och vattenområden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan motverka totalförsvarets intressen. Finns oförenliga ändamål skall försvarsintresset ges företräde.
R6	Skärsvikens skjutfält	Samma som ovan.
R7	Sjöövningssområde	Samma som ovan

	KOMMUNIKATIONER 3 kap 8 § MB	
R8	Ådalsbanan	Omfattar befintlig järnvägssträckning från Långsele till Sundsvall. Banan ingår i TEN-T nätet och är utpekad i det strategiska godsnetet.
R9	Ny sträckning Ådalsbanan norrut	Anspråken grundar sig på Banverkets beslut 2000-04-06. Banan ingår i TEN-T nätet och är utpekad i det strategiska godsnetet.
R10	Ny sträckning Ådalsbanan Härnösand – Sundsvall (röd korridor)	Förstudie framtagen. Anspråken grundar sig på Trafikverkets beslut 2010-07-02, Riksintresse för Framtida järnväg. Sträckningen förordas av Kommunen.
R11	Ny sträckning Ådalsbanan Härnösand – Sundsvall (blå korridor)	Förstudie framtagen. Anspråken grundar sig på Trafikverkets beslut 2010-07-02, Riksintresse för Framtida järnväg. Sträckningen förordas <u>inte</u> av kommunen.
R12	E4	Befintlig sträckning. Europavägarna ingår i det transeuropeiska vägnätet och det nationella stamvägnätet.
R13	E4, Förbifart Härnösand	Ny dragning av E4 väster om centralorten. Anspråken grundar sig på Trafikverkets beslut 2010-07-02, framtida anläggningar.
R14	Riksväg 90	Vägen har särskild betydelse för regional eller interregional betydelse.
R15	Sjöfart	Farled 661A, 661B, 663 samt sjöfartstråk längs kusten. Anspråken grundar sig på Trafikverkets beslut 2010-07-02.

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

	NATURVÅRD 3 kap 6 § MB	
R16	Muggårdsängen	<p>Motivering: Mycket artrik ängsmark med bl a fältgetiana, darrgräs, tvåblad och skogsnycklar.</p> <p>Bevarande: Fortsatt och utökad slåtterhävd av ängsmarken. Förutom av upphörd hävd kan områdets värden påverkas negativt av t ex skogsplantering på jordbruksmark, bebyggelse, lednings- och vägdragningar. Länk</p>
R17	Barsviken	<p>Motivering: Välformade ca 2 m höga urbergsraukar utbildade i sedimentgnejs (hårdbergart) i en tidigare strandnivå på Barsviksbergets sydbrant.</p> <p>Bevarande: Det geografiska läget samt lokaliseringen i terrängen är sådan att raukarna och deras bildningsmiljö inte bedöms hotas av någon form av exploatering. Länk</p>
R18	Gådeåns vattensystem	<p>Motivering: Gådeån är ett lek- och uppväxtområde för havsöring. I ån förekommer också de hänsynskrävande arterna flodkräfta och nattsländan Beraoedes minutus. I Brånsån som är ett biflöde till Gådeån finns ett reproducerande bestånd av flodpärlmussla. Enstaka förekomster av flodpärlmussla finns även i Öjeån, Helgumsån och Gådeån.</p> <p>Bevarande: Området skyddas delvis som naturreservat (Brånsån). Gådeån bevaras och återställs till ett så naturligt miljötillstånd som möjligt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vattenkvaliten uppfyller fastställda miljö kvalitetsmål för naturvatten. - Ingen ytterligare vattenreglering och inga dikningar. - Inga torvtäkter inom tillrinningsområdet. - En tillräckligt bred skyddszon av träd och annan vegetation sparas längs stranden. - Inga inplantering av främmande arter eller fiskstammar. - Inga fiskutsättningar med undantag för genetiskt material från ursprungsbestånd. - Biotopvård utförs på ett sådant sätt att vattenbiotopen återställs till så naturliga förhållanden som möjligt. - Onaturliga vandringshinder för fisk och andra organismer elimineras. Vägövergångar är utförda så att utter kan passera obehindrat och att den naturliga botten i vattendraget bibehålls eller återställs. <p>Länk</p>

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

R19	Härnökusten	<p>Motivering: Abrasionskust med erosionsformer (grottor, jättegrytor, urbergsraukar, klapperstenfält) med få motsvarigheter utmed norrlandskusten. Från Smitingens Havsbad utgår två uppmärkta geologstigar till några av de mest välformade bildningarna. Den sällsynta laven Glanstigel finns på Klubberget.</p> <p>Bevarande: Området skyddas delvis som naturreservat (Smitingen - Härnöklubb). Länsstyrelsens riktlinjer för området som inte innefattas av reservatsförordnandet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ingen terrängkörning - Ingen nybyggnation - Ingen täktverksamhet
R20	Ljustorpsån – Mjällån	<p>Motivering: -Åarnas värde som reproduktionsområde för havsöring -Dalgångens landskapsformer med ett utpräglat nip- och ravinlandskap, som från geomorfologisk synpunkt betecknas som ett av de mest skyddsvärda i landet. -Förekomsten av sällsynta och hotade växter, t ex sotgräs och glesgröe längs främst Mjällåns dalgång. -Förekomst av flodnejonöga -Bastusjöns mycket höga och Hornsjöbäckens höga grad av naturlighet. Hornsjöbäcken ingår i den nationella miljöövervakningen.</p> <p>Bevarande: Ljustorpsån - Mjällån bevaras och återställs till ett så naturligt miljö tillstånd som möjligt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vattenkvaliteten uppfyller fastställda miljö kvalitetsmål för naturvatten. - Ingen ytterligare vattenreglering och inga dikningar. - En tillräckligt bred skyddszon av träd och annan vegetation sparas längs stranden. - Inga inplantering av främmande arter eller fiskstammar. - Inga fiskutsättningar med undantag för genetiskt material från ursprungsbestånd. - Biotopvård utförs på ett sådant sätt att vattenbiotopen återställs till så naturliga förhållanden som möjligt. - Onaturliga vandringshinder för fisk och andra organismer elimineras. Vägövergångar är utförda så att uter kan passera obehindrat och att den naturliga bottnen i vattendraget bibehålls eller återställs. <p>Ingrepp i nip- och ravinformationer samt åsbildningar bör undvikas. Öppnande av nya materialtäkter bör ej ske. Inga torvtäkter bör tillåtas inom tillrinningsområdet.</p>

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

	FISKE 3 kap 5 § MB	
R21	Ångermanälvens mynning	Yrkesfiske hav. Fiskeriverkets beslut 2006-03-01. Mark- och vattenområden som har betydelse för yrkesfisket eller för vattenbruk skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande. Länk
	KULTUR 3 kap 6 § MB	
R22	Centrala Härnösand	<p>Motivering: Stifts- och residensstad med mångsidiga förvaltningsfunktioner, framträdande nyklassicistiska karaktärsbyggnader och en bebyggelse som visar den äldsta strandbundna planstrukturen och gradvisa utveckling mot en allt större regelbundenhet. Som "Norrlands Aten" och Lubbe Nordströms "Öbacka" förknippas Härnösand med en speciell roll i Norrlands historiska utveckling och kulturliv.</p> <p>Uttryck för riksintresset: Domkyrkan från 1856, den märkliga gymnasiebyggnaden ritad av Tempelman och residenset, båda från sent 1700-tal, samt andra stifts-, residens-, skol- och regementsstadens karaktärsbyggnader. Området Östanbäcken med bevarad oregelbunden planstruktur från 1500-talet och träbebyggelse från tidigt 1800-tal. Den inte helt regelbundna rutnätsplanen i stadskärnan, utvidgningen på Kronholmen och arbetarförstaden Rotudden som tillsammans representerar stadsbyggnadsutvecklingen under 1700-talets slut och 1800-talet. Hammiljöer. Länk</p> <p>Riksintresset omfattar även Murbergets friluftsmuseum.</p> <p><u>Kommunens åtgärdsförslag:</u> Planstruktur och bebyggelsekaraktär bibehålls i utpekade områden.. Kommunen föreslår att Riksantikvarieämbetet upprättar en värdebeskrivning för Murbergets friluftsmuseum.</p>
R23	Ramvik - Gustafsvik	<p>Motivering: Örlogsdepå från 1916-19 ännu i bruk.</p> <p>Uttryck för riksintresset: Torrdocka och verkstäder. En av bostadslängorna för tjänstemän vid örlogsdepån är en av landets första radhusrader.</p> <p>I området ingår även: Sågverkssamhällen från 1800-talets senare del och jordbruksbyar i traditionellt höjdläge. Länk</p> <p><u>Kommunens åtgärdsförslag:</u> Information till fastighetsägare om bevarandevärdet.</p>

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

R24	Vägnön	<p>Motivering: Fornlämningsmiljö, typiskt exempel på norrländsk kuströse miljö med stråk av bronsåldersrösen, delvis samlade i gravfält och där landhöjningsprocessen illustreras.</p> <p>Uttryck för riksintresset: Anläggningar av varierande former, där många är stora och innehåller kistor av stenhällar. Merparten ligger på en nivå av 25-30 m över havet, det finns även enstaka lägre liggande rösen och stensättningar (5-15 m över havet) som dateras till järnålder. Länk</p> <p><u>Kommunens åtgärdsförslag:</u> Reglering av golfbanans eventuella utvidgning, samt insatser för information och tillgängliggörande av fornlämningar. Område för riksintresse bör utökas till att gälla hela Vägnön. Detta eftersom hela ön är ett typiskt område vid kusten där det finns många gravrösen och stensättningar från bronsåldern. Anhållan framförs till Riksantikvarieämbetet.</p>
------------	--------	--

	Riksintressen som berör kommunen men inte ligger inom kommunens gränser	Kort beskrivning
	Sundsvall - Härnösand flygplats	Riksintresse för luftfarten. Flygplatsen är av fundamental regional betydelse. Transportstyrelsen har föreslagit att flygplatsen inte ska få behålla sin riksintressestatus. I yttrande daterat 2009-09-08 (dnr KS 09/134 533) framförde Härnösands kommun att det är av stor regional betydelse att riksintressestatusen för Sundsvall - Härnösands flygplats inte ska försvinna.
	Kramfors - Sollefteå flygplats	Riksintresse för luftfarten. Flygplatsen är av fundamental regional betydelse.
	Rennäringen Vilhelmina södra sameby	Ej specifika områden. Gränserna för rennäringens riksintressen (såväl områden som flyttleder) kan naturligtvis inte göras precisa och får inte heller tolkas som sådana.
	Friluftsliv	Ej inom Härnösands kommun. Höga kusten.
	Höga kusten	Riksintresse för obruten kust. Gränsar till Härnösands kommun.

Kulturvärden karta 13 A, B

Ett urval av intressanta kulturmiljöer i Härnösands kommun. Se även under Riksintresse för kort beskrivning av riksintresseområde kulturmiljö.

Nr	BYGGNAD/OMRÅDE	Kort beskrivning
1	S:t Petrilogen	Byggt 1870-71 av S:t Petrilogen (grundad 1843). Byggnadsminne.
2	Johannesbergsskolan	Byggd 1912 som folkskola. Skolstaden inom riksintresse.
3	Kastellskolan	Byggd 1905-07 som folkskollärarseminarium. Ritningar av ark. Gustaf Hermansson. Tillbyggnad 1949-50. Skolstaden, inom riksintresse.
4	Gamla lasarettet	Byggt 1786, okänd arkitekt. Utbyggt 1853. På 1890-talet fattighus sedan verksamheten hade flyttats till det nybyggda sjukhuset. Vårdmiljö, byggnadsminne inom riksintresse.
5	Kiörningskolan	Byggd 1896 ritningar av ark. Herman Teodor Holmgren. Byggd som dövstumskola, sedan 1948 seminarium och sedan grundskola. Skolstaden inom riksintresse.
6	Vårsta Diakonigård	Ombyggd 1912 till filial till Ersta diakonissanstalt i Stockholm.
7	Hushållningssällskapet	Byggd 1903 ritningar av ark. Albert Thurdin. Förvaltningsstaden, inom riksintresse.
8	Järnvägsstationen	Byggdes 1893 för järnvägen mellan Härnösand och Sollefteå. 1925 öppnades järnvägen mellan Härnösand och Sundsvall. Fasaderna har fått en förenklad utformning och en lägre tillbyggnad.
9	Tingshuset	Byggd 1902-05 ritningar av ark. Frits Ullrich och Eduard Hallquist. Tillbyggnader har gjorts senare.
10	Landsarkivet	Byggt 1919 som kasern för Hemsö kustartilleri som inte flyttade in. Ritningar av ark. Erik Josephson. 1931-75 Norrlands Vanförestalt. 1983 ombyggt till landsarkiv.
11	F d Infanterivolontärskola	Byggt 1891-1911. Sedan flyttades verksamheten till Sollefteå. Från 1915 ålderdomshem. Sedan Statens Skola för vuxna. Nu byggåtervinning.

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

12	Brännaborg	Byggt 1885 ritningar av ark. Per Appelberg. Uppfört av Härnösands Arbetarförening. Idrottsföreningen Brännan.
18	Villa Fridhem	Byggtes 1868 av Elias Wilhelm Kempe som morgongåva till hustrun Henriette. Sommarvilla.
38	Härnöklubbs fyr	Fyr 6,4 m hög. Vit.
43	Härnösands Domkyrka	Arkitekt Johan Adolf Hawerman. Nyklassistisk stil. Vitputsad stenkyrka med ett mittorn, två mindre torn och västfasad med pelarrad. En del inventarier från den äldre kyrkan bl a altartavlan från 1700. Kyrkomiljö. Inom riksintresse.
47	Bölen	Många välbevarade byggnader från sent 1800-tal, framförallt salsbyggnader. Byväg genom byn, öppet kulturlandskap.
48	Käckelbäcksmon	Nybyggarby med flera byggnader från 1800-talet med enhetlig utformning.
49	Furuhult	Nybyggarby från 1700-talet. Ovanligt många äldre byggnader med ursprunglig utformning.
50	Dalom	Ovanlig placering av by i dalgång. Parstuga från 1700-talet. Rundloge.
51	Bötsle o Tuvan	Flertal byggnader från 1800-talet med ursprunglig utformning. Vackert öppet odlingslandskap.
52	Åm o Brunnäs	Oskiftad by med många välbevarade 1800-talsbyggnader. Vålövdat odlingslandskap.
53	Uland	Ålderdomlig bystruktur med gamla Viskjövägen genom bykärnan. Mangårdsbyggnaderna enhetligt utformade.
54	Starred	Två gårdar i fritt läge på höjdrygg, ålderdomlig struktur och väl bevarade byggnader.
55	Starred, två torp	Ovanligt väl bevarade torp, varav ett båtmanstorp. Tillkom i början på 1800-talet.

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

56	Boda	Bevarad bystruktur trots skiften. Bebyggelse från 1800-talet. Öppet hävdad kulturlandskap.
58	Hamre	Oskiftad bystruktur. Flertalet äldre ekonomibyggnader t.ex. sommarladugårdar.
60	Spillböle	By med samma läge som 1700-talet. Flera byggnader från 1800-talet. Välbevarad mangård. Öppet läge vid skogskanten.
61	By och Byviken	Fin bymiljö med byväg till kyrkan, samlad bebyggelse på en höjdrygg med öppet landskap runt om, samt byån och fiskeläget vid Byviken.
62	Häggdångersbygden	Fint bebyggelsemönster med kyrkan centralt i bygden och byar i en krans runt om. Väl hävdad öppet odlingslandskap.
63	Rogsta	Ett antal byggnader från 1800-talet finns bevarade. Hävdad mark ner mot dalgången. Öppet ladlandskap.
67	KA 5	Norrlands Kustartilleriregemente KA5. Militär miljö
74	Gerestaskolan	Gravhög från järnålder mitt i skolområdet.
76	Utanö	Hemsö fästnings tunga batteri. Militär miljö, byggnadsminne.
77	Murberget	Ett av landets största friluftsmuseer, en gång tänkt att bli ett Norrlands Skansen. I området finns även gravar från bronsåldern. Friluftsmuseum/hembygdsgård.
79	Norrstigen	Medeltida vägsträckning
80	Dalund	Gård från 1850-talet med ovanligt många välbevarade byggnader
83	Rotudden	Bebyggelse som tillkom 1860-1910 enligt rutnätsplan. Självbyggen av hantverkare och arbetare. Inom riksintresse.

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

84	Långgatan	Ålderdomlig gatusträckning utmed gamla strandlinjen. Många av byggnaderna vid gatan från 1700-talet. Författaren Birger Sjödin bodde på nr 15.
85	Norrstan	Bostadshus från mitten av 1800-talet, bl.a. Thurdinska huset, Nybergsska huset, men även Biskopsgården, ordenshus samt härbren från 1700-tal.
86	Nybrogatan	Centralaxeln i Härnösand med banker, förvaltningshus utmed gatan, bl.a rådhuset, länsstyrelsen och f.d. landsarkivet. Tidsepoker från 1700-1900.
87	Östanbäcken	Stadsdelen i det närmaste lika gammal som staden. Östanbäcksgatan följer gamla strandlinjen. I området även domprostgården och domkapitelhuset
88	Tobaks-Hernöverken	Industribyggnader med f.d. tobaksfabrik och mekanisk verkstad med rötter i Mekaniska Werkstads AB i Härnösand som bildades 1871. Fyr ingår även.
89	Landgensskolan-gymnasiet	Byggt som Högre Allmänt Läroverk 1882 och gymnasiet byggd 1903 som Teknisk Elementarskola.
90	Stora Torget	Härnösands centralpunkt sedan 1600-talet. Residenset från 1791-talet, Landstadshuset från 1863, banken från 1925.
91	Tullportsparken	Gravfält från 400-talet bestående av högar.
92	Gådeåparken	Centralsjukhus för hela Norrland 1845. Gådeå mentalsjukhus byggdes 1862.
93	Fängelset	Byggdes 1861. Tillbyggt 1907. Inom Riksintresse.
94	F.d. flickskolan	Skolbyggnaden byggdes 1879. Gymnastikbyggnaden uppfördes omkring år 1900. Inom Riksintresse.
95	Kronholmen	Bebyggelse från 1800-talet följer äldre rutnätsplan. Hamnmagasinen uppförda 1910-talet. Bostadsmiljö, hamnmiljö, inom riksintresse.
96	Skeppsbron	Hamnmiljö, inom riksintresse.

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

103	Norrstigen	Övergiven del av Norrstigen Vägmiljö, fornlämningsmiljö
109	F d Landsarkivet	Byggdes 1935 med ritningar av ark. Sven Markelius. Förvaltningsstaden, inom riksintresse, byggnadsminne.
110	Konsthallen	Byggdes 1863 som förvaltningshus åt länsstyrelsen med ritningar av ark. Albert Teodor Gellerstedt. Mellan åren 1911-32 fungerade byggnaden som Norrlands kulturhistoriska museum.
111	Residenset	Byggdes 1785-91 med ritningar av ark. Olof Tempelman. Förvaltningsstaden, inom riksintresse, byggnadsminne.
112	Rådhuset Kommunhuset	Uppfört som Gymnasiebyggnad 1786-91, ritningar av arkitekt Olof Tempelman. Sedan 1882 rådhus. Skolmiljö, inom riksintresse, byggnadsminne
113	Domkapitelhuset	Byggt 1844 som gymnastik- och sånghus för Härnösands Gymnasium. Ritningar av ark. C. G. Blom-Carlsson. Flyttad från Nybrogatan 1973. Skolmiljö, inom riksintresse, byggnadsminne.
116	Gamla Landstatshuset	Byggt 1909. Arkitekt Aron Johansson. Förvaltningsstaden, inom riksintresse, byggnadsminne.
120	Rö sågverk	Sågverksmiljö med herrgården och diversehandeln bevarad. Av kajläggnings återstår rester av stolpkonstruktionen.

Naturvård karta 15

Värdefull natur i Härnösands kommun. Ett mark- eller vattenområde som behövs för att bevara biologisk mångfald, skydda och vårda värdefulla naturmiljöer och arter eller som är av stor betydelse för friluftsliv kan avsättas som naturreservat enligt miljöbalkens 7 kapitel. Se även under Riksintresse för kort beskrivning av riksintresseområde naturvård och Natura 2000.

Nr	NATURRESERVAT	Kort beskrivning
N1	Smitingen /Härnöklubb	Bildades år 1988. I reservatet ingår havsbadet, Klubbsjön, Härnöklubb och bergen sydväst om Smitingens havsbad. Inom reservatet finns havsbad, tunnelgrottor, raukar, klapperstensfält. Länk
N2	Vårdkasmalen	Bildades år 1979. Sluttande och terrasserat klapperstensfält. Länk
N3	Häggberget	Bildades år 2004. Granskog i svag sydostsluttning. Svampar som t ex violspindelskivling och streckvaxing. Artrik flora. Länk
N4	Vägsjöknösen	Bildades år 2002. Kalkrikt naturskogsområde med lövbränna, barnnaturskog, sumpskog, hållmarkstallskog, myr och ett örtrikt bäckdråg. Länk
N5	Brånsån	Bildades år 2006. Stort bestånd av flodpärlmussla, förekomst av flodkräfta samt naturlig öringsam. Flera ovanliga lavar däribland långskägg. Även äldre granskog som delvis är av naturskogskaraktär. Länk
N6	Västanåfallet	Bildades år 1978. Vård av områdets natur- och kulturmiljö, samt Västanås betydelse som utflyktsmål och strövområde. Länk
N7	Grenigtmyran	Bildades år 2010. Viktig lokal för den rödlistade laven långskägg. Länk
N8	Gådeåbergsbrännan	Kommunalt naturreservat som bildades 2010. Brandfält från år 2007. Intressant naturmiljö för många växter och djur i en opåverkad brandsuccession. Länk

ANTAGANDE ÖVERSIKTSPLAN 2011 - 2025

Nr	NATURVÅRDSPROJEKT där kommunen genomför/genomfört åtgärder	Kort beskrivning
Na 1	Ålandsån	Återställning för att få ett naturligt vattendrag utan vandringshinder för havsvandrande fisk, främst för havsöring. Detta får till följd att flodpärlmusslans framtid i ovanförliggande Ramsåsån förbättras. Ramsåsån är enligt Länsstyrelsen klassad som Mycket höga naturvärden. <i>Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅTG)Länsstyrelsen 2010.</i>
Na 2	Vålön	Vackert beläget frilufts- och naturområde, tillgänglig via båt. Stigsystem och rastplatser finns anlagda. <i>Lokala naturvårdsprojekt (LONA) Länsstyrelsen 2006.</i>
Na 3	Godstjärn	Natur- och friluftsområde kring den tätortsnära tjärnen Godstjärn. Området har ett värdefullt fågelliv, bl.a. skrattnås. Fågeltorn och rastplats finns anlagda, liksom promenadslinga. Godstjärn är enligt Länsstyrelsen klassad som Höga naturvärden enligt Länsstyrelsen. <i>Lokala naturvårdsprojekt (LONA) Länsstyrelsen 2006.</i>
Na 4	Lövudden	Natur- och kulturområde med värdefulla växter bl.a. ädellövträd kring f.d. herrgård samt ett rikt fågelliv. <i>Natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS) Skogsstyrelsen 2004.</i>

